Lietas arhīva Nr. CA-0071-24/10
ECLI:LV:ZAT:2024:0105.C73414323.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2024.gada 5.janvārī

Zemgales apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Svetlana Maršāne, tiesnese Inese Belicka, tiesnese Inese Skudra
ar tiesas sēdes sekretāri Inesi Boži,
piedaloties prasītājas /pers. A/ pārstāvei zvērinātai advokātei Ilgai Jansonei, Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas pārstāvei /pers. B/ un atbildētājam /pers. C/,
izskatīja atklātā apelācijas instances tiesas sēdē, izmantojot Microsoft Teams platformu, civillietu /pers. A/ interesēs Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas pārrobežu prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2023.gada 3.maijā Zemgales rajona tiesā saņemts Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas (turpmāk arī Fonda administrācija) prasības pieteikums Anglijā dzīvojošās /pers. A/ interesēs pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā saskaņā ar Hāgas 2007. gada 23. novembra Konvenciju par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu (turpmāk arī – Hāgas konvencija), Civillikuma 157., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" Fonda administrācija lūdz tiesu piedzīt no /pers. C//pers. A/ labā uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, dzimis /datums/, uzturam 40,23 GBP nedēļā, sākot no 2021.gada 29.oktobra.
Pieteikums iesniegts Hāgas konvencijas pieteikuma veidā atbilstoši šīs konvencijas 10.panta pirmās daļas „c" punktam ar Anglijas centrāles iestādes pārrobežu uzturlīdzekļu lietās *(The Reciprocal Enforcement of Maintenance Orders Unit REMO unit)* starpniecību.
Prasības pieteikumā norādīts, ka puses ir vecāki bērnam /pers. D/. Atbildētājs veica regulārus maksājumus bērna uzturam līdz 2021.gada 22.oktobrim (lietas 1.sējums, 5.lapa, 6.-13.lapa).

[2] Atbildētājs/pers. C/ iesniedza rakstveida paskaidrojumus par prasību, kuros norādīts, ka prasību par uzturlīdzekļu piedziņu atzīst, bet iebildums ir pret pieprasīto summu.
Norādīts, ka tad, kad atbildētājs dzīvoja un strādāja Anglijā, tad nebija jāmaksā tik liela alimentu summa nedēļā, tā bija 28 GBP.
Atbildētāja ienākumi pēc nodokļu nomaksas ir no 1007 EUR līdz 1037 EUR, t.sk., invaliditātes pensija 167 EUR mēnesī. Atbildētājam šobrīd noteikta 3.invaliditātes grupa, taču iesniegti dokumenti par 2.invaliditātes grupas noteikšanu, viņa darba izvēles iespējas ir ierobežotas (lietas 1.sējums, 199.-200.lapa).

[3] Ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedumu prasība ir apmierināta, nospriests piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus dēla /pers. D/ uzturam ik mēnesi 187,48 EUR, sākot no 2023.gada 3.maija līdz /pers. D/ pilngadības sasniegšanai. Noteikts, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. No /pers. C/ valsts labā piedzīta valsts nodeva 324,63 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7 EUR.
Spriedums motivēts ar šādiem argumentiem.
[3.1] Lietā nav strīda, ka puses ir bērna /pers. D/, dzimuša /datums/, vecāki. Tāpat lietā nav strīda, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju /adrese/ *(sk. C pielikumu un paziņojumu par īres līgumu)*.
Tādējādi no minētā secināms, ka prasītāja realizē bērna ikdienas aprūpi un aizgādību, līdz ar to ir tiesīga saņemt no atbildētāja līdzekļus bērna uzturam.
[3.2] Atsaucoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, spriedumā norādīts, ka prasītāja, ievērojot to, ka atbildētājs kopš došanās uz ārzemēm neveic regulārus uzturlīdzekļu maksājumus, lūdz no atbildētāja piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam 40,23 GBP nedēļā.
Tiesa, ievērojot to, ka saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas 2023.gada 30.jūnija kursu 1 GBP ir 1,17 EUR, secina, ka prasītāja lūdz no atbildētāja piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam 46,87 EUR nedēļā, t.i., 187,48 EUR mēnesī.
Atbildētājs prasību atzina, norādot vien to, kamēr viņš dzīvoja un strādāja Anglijā, alimentu summa nedēļā nebija tik liela. Tāpat ņemams vērā tas, ka atbildētāja darba iespējas ir ierobežotas, jo atbildētājam piešķirta 3.invaliditātes grupa, kā arī šobrīd iesniegti dokumenti par 2.invaliditātes grupas piešķiršanu.
[3.3] Izvērtējot pušu mantisko stāvokli, tiesai ir pamats izdarīt secinājumu, ka atbildētāja mantiskais stāvoklis ir tāds, lai varētu maksāt uzturlīdzekļus bērnam lūgtajā apmērā, kas ir vien par 1,48 EUR lielāks kā Latvijas Republikā noteiktais minimālo uzturlīdzekļu apmērs, ko vecākiem ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa.
Ievērojot lietā konstatēto, tiesa atzina, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi nepilngadīgā bērna uzturam 187,48 EUR ik mēnesi.
[3.4] Tiesa par nepamatotu atzina prasītājas lūgumu – noteikt uzturlīdzekļu samaksu veikt katru nedēļu 46,87 EUR, norādot, ka atbildētājam nolēmums jāpilda un tiesas piedzītie uzturlīdzekļi jāmaksā katra mēneša ietvaros līdz attiecīgā mēneša pēdējam datumam. Turklāt, lemjot šādu jautājumu, tiesai būtu vērtējami arī citi būtiski apstākļi, kuri tiesai nav zināmi, piemēram, datums, kad atbildētājam tiek izmaksāta darba alga vai kad viņš saņem citus

ienākumus.

[3.5] Spriedumā norādīts, ka no Augstākās tiesas atziņām izriet, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā SKC-556).*

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, t.i., no 2023.gada 3.maija, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja uzsāka īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā.

[3.6] Tiesa atzina, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu apmierināms prasītājas lūgums par nekavējošu sprieduma izpildi, jo uzturlīdzekļu piedziņa skar bērna materiālās intereses un saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu bērna intereses ir prioritāras,

[3.7] Ievērojot, ka prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktam – 324,63 EUR un saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta otro daļu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu un pasta sūtījumu lietā 7 EUR (lietas 1.sējums, 207.-211.lapa).

[4] Prasītāja/pers. A/ iesniedza apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedumu, norādot, ka spriedumu pārsūdz daļēji, proti, daļā par spriedumā noteikto datumu, sākot no kura tiek piedzīti uzturlīdzekļi, kā arī spriedumā būtu nosakāms, ka uzturlīdzekļi ir piedzenami ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, lūdzot apelācijas instances tiesu piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus dēla/pers. D/ uzturam ik mēnesi 187,48 EUR, bet ne mazāk par Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, sākot no 2021.gada 11.decembra līdz /pers. D/ pilngadības sasniegšanai.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[4.1] Dēla /pers. D/ tēvs /pers. C/ pārstāja rūpēties par dēlu, tajā skaitā, pilnībā pārtrauca materiāli atbalstīt (maksāt uzturlīdzekļus) 2021.gada oktobrī.

2021.gada 11.decembrī prasītāja iesniedza atbilstošu pieteikumu Lielbritānijā Centrālajā ģimenes tiesā (pielikumā pievienota pieteikuma kopija ar tulkojumu latviešu valodā). Tas prasītājai bija vienīgais ceļš, jo viņai nebija brīvu naudas līdzekļi, lai samaksātu par dokumentu tulkošanu, apliecināšanu un samaksātu honorāru advokātam par dokumentu sagatavošanu.

Diemžēl atbildīgo iestāžu visas darbības ir aizņēmušas milzīgu laiku, jo kā redzams spriedumā, Uzturlīdzekļu garantiju fonds prasību Zemgales rajona tiesā ir iesniedzis tikai 2023.gada 3.maijā.

[4.2] Attiecībā uz pirmās instances tiesas spriedumā noteikto datumu, sākot no kura tiek piedzīti uzturlīdzekļi, un argumentu, kas pamatots ar atsauci uz Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamenta 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr.SKC-556 pausto atziņu, apelatore norāda, tiesai būtu bijis jāņem vērā būtiskais apstāklis šajā lietā, ka ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā viņa uzsāka jau 2021.gada 11.decembrī, iesniedzot minēto pieteikumu Lielbritānijas Centrālajā ģimenes tiesā.

Šis ir specifisks apstāklis un tas nav vispārējais gadījums, kad persona nepastarpināti ceļ prasību Latvijas tiesā, un tad tiek piemērotas spriedumā minētās Augstākās tiesas atziņas.

Tiesa šo apstākli nav ņēmusi vērā un nav vērtējusi spriedumā.

Apelatores ieskatā, vērtējot šo jautājumu arī pēc taisnīguma un samērīguma principa, būtu jānosaka, ka atbildētājam ir pienākums samaksāt uzturlīdzekļus par visu periodu, no dienas, kad iesniegts pieteikums Lielbritānijas tiesā līdz sprieduma pieņemšanai.

Tas, ka Lielbritānijas un/vai Latvijas atbildīgo iestāžu novēlota darbība ir aizkavējusi laiku lietas izskatīšanai Latvijā, nebūtu pamats noteikt mazāku laiku, par kuru tiek piedzīti uzturlīdzekļi, un attiecīgi kopējo uzturlīdzekļu apmēru, ko bērna tēvam būtu pienākums samaksāt, jo šie naudas līdzekļi ir bērnam un līdz ar to tas vistiešākā mērā skar bērna intereses, tajā skaitā, iespēju bērnam saņemt pilnvērtīgāku izglītību un veselības aprūpi.

[4.3] Darba likuma Pārejas noteikumu 27.punktā ir noteikts, ka Ministru kabinets šā likuma 61.panta otrajā daļā minētajos noteikumos nosaka to, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2024.gada 1.janvāra nav mazāka par 700 EUR.

Tas nozīmē, ka no 2024.gada 1.janvāra minimālo uzturlīdzekļu apmērs dēla uzturam būs 210 EUR (30 % no 700 EUR) mēnesī, kas ir vairāk nekā šobrīd spriedumā noteiktais uzturlīdzekļu apmērs.

Ievērojot procesuālās ekonomijas principu, spriedumā būtu nosakāms, ka uzturlīdzekļi ir piedzenami ne mazāki kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā (lietas 1.sējums, 229.-232.lapa).

[5] Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzējas prasītājas /pers. A/ pārstāve zvērināta advokāte Ilga Jansone uzturēja apelācijas sūdzību uz tajā norādītajiem pamatiem, sniedza apelācijas sūdzībai analogus paskaidrojumus.

Tiesas sēdē Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas pārstāve /pers. B/ pauda viedokli, ka apelācijas sūdzība ir pamatota, Fonda administrācija pievienojās apelācijas sūdzībai. Fonda administrācijas pārstāve paskaidroja, ka 2021.gada 11.decembrī prasītāja iesniegusi atbilstošu pieteikumu Lielbritānijā Centrālajā ģimenes tiesā, līdz ar to ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizācija tiesā uzsākta jau 2021.gada 11.decembrī. Šajā gadījumā pirmās instances tiesas atsauce uz spriedumā minēto judikatūru nav pamatota, periods, no kura piedzenami uzturlīdzekļi ir nosakāms no 2021.gada 11.decembra. Fonda administrācijas 2023.gada 18.septembra paskaidrojumos ir norādīta procedūra, kas ietekmējusi to, ka prasība tiesā ir iesniegta tikai 2023.gada 3.maijā; tāpat arī nosakāms, ka uzturlīdzekļi ir piedzenami ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. C/ apelācijas sūdzību neatzina daļā par uzturlīdzekļu piedziņu no 2021.gada 11.decembra, atzina daļā par to, ka spriedumā nosakāms, ka uzturlīdzekļi ir piedzenami ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Atbildētājs cita starpā paskaidroja, ka viņš maksā uzturlīdzekļus no 2023.gada septembra, samaksājis uzturlīdzekļus 1000 EUR, valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus; Anglijā uzturlīdzekļus maksājis katru nedēļu, pārvācoties uz Latviju nebija darba, ir arī veselības traucējumi; uzturlīdzekļus nav maksājis no 2021.gada decembra; algotu darbu strādā no 2022.gada janvāra, viņam ir noteikta invaliditātes 2.grupa, pensijas apmērs ir 244 EUR, darba alga no 800 līdz 1000 EUR mēnesī.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka prasītājas /pers. A/ apelācijas sūdzība ir pamatota un apmierināma.

[7] Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas noteikumiem apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas

sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Prasītāja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedumu pārsūdz daļā par spriedumā noteikto datumu, sākot no kura tiek piedzīti uzturlīdzekļi, kā arī, ievērojot procesuālās ekonomijas principu, spriedumā būtu nosakāms, ka uzturlīdzekļi ir piedzenami ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Atbildētājs/pers. C/ Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedumu nav pārsūdzējis.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 203.panta otrajai daļai Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedums stājies spēkā nepārsūdzētajā daļā, kurā nospriests piedzīt no /pers. C/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus dēla /pers. D/ uzturam ik mēnesi 187,48 EUR līdz pilngadības sasniegšanai, no /pers. C/ valsts labā piedzīta valsts nodeva 324,63 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7 EUR.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.
Lietā nav strīda par pirmās instances tiesas konstatētajiem faktiem, kas norādīti šī sprieduma 3.1.punktā, atreferējot Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedumu.

[9] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka prasītājas apelācijas sūdzība ir pamatota.

[9.1] Apelācijas instances tiesa par pamatotu atzīst apelatores viedokli, ka, ievērojot šīs lietas apstākļus, uzturlīdzekļi no atbildētāja prasītājas labā dēla /pers. D/ uzturam piedzenami no 2021.gada 11.decembra, nevis no brīža, kad celta prasība tiesā, kā ir noteikusi pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr.SKC-556 pausto atziņu.

Senāts 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr.SKC-556 norādījis, ka, iztulkojot Satversmes 92.pantā un Civilprocesa likuma 1.pantā ietvertās tiesību normas savstarpējā saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, Senāts atzīst, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Zemgales apgabaltiesa piekrīt apelatores viedoklim, ka tiesai būtu bijis jāņem vērā būtiskais apstāklis šajā lietā, ka ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā prasītāja uzsāka jau 2021.gada 11.decembrī, iesniedzot pieteikumu Lielbritānijas Centrālajā ģimenes tiesā. Šis nav vispārējais gadījums, kad persona nepastarpināti ceļ prasību Latvijas tiesā, un tiek piemērotas minētās Augstākās tiesas atziņas, nosakot uzturlīdzekļu piedziņu no prasības celšanas brīža.

Lietā nav strīda, ka /pers. A/ prasība par uzturlīdzekļu piedziņu tika iesniegta, izmantojot centrālo iestāžu pārrobežu uzturlīdzekļu piedziņas lietās sadarbību saskaņā ar Hāgas 2007.gada 23.novembra Konvenciju par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu.

No lietas materiāliem redzams, ka pieteikumu Lielbritānijas Centrālajā ģimenes tiesā /pers. A/ iesniegusi 2021.gada 11.decembrī (lietas 10.-15., 16.-21.lapa).

Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija, kura atbilstoši Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 4.panta trešajai daļai īsteno minētajā Hāgas konvencijā noteiktās centrālās iestādes funkcijas Latvijā, 2023.gada 18.septembra rakstveida paskaidrojumos, pamatojoties uz Fonda administrācijas rīcībā esošajām ziņām, cita starpā norādījusi, ka Fonda administrācijā 2022.gada 9.septembrī no Apvienotās Karalistes centrālās iestādes pārrobežu uzturlīdzekļu piedziņas lietās pirmreizēji saņemts /pers. A/ pieteikums par jauna nolēmuma pieņemšanu. No iesniegtajiem dokumentiem secināms, ka iestāde jau 2022.gada 12.maijā un 2022.gada 7.jūlijā bija sūtījusi pieteikumu, taču nosūtījusi to uz Fonda administrācijas iepriekšējo adresi. No iesniegtajiem dokumentiem redzams arī, ka pieteikuma C pielikums „Pieteikums par lēmuma pieņemšanu" Centrālajā ģimenes tiesā saņemts 2021.gada 11.decembrī un tajā iekļauts pieteicējas lūgums noteikt uzturlīdzekļu piedziņu ar atpakaļejošu datumu no 2021.gada 29.oktobra.
Tā kā iesniegtajam pieteikumam bija trūkumi, Fonda administrācija ar 2022.gada 3.oktobra vēstuli Nr./numurs/ un 2022.gada 24.novembra vēstuli Nr./numurs/ lūdza trūkumus novērst. Fonda administrācijā 2023.gada 2.janvārī saņemti dokumenti, novēršot norādītos trūkumus, un Fonda administrācija, ievērojot Ministru kabineta 2017.gada 28.marta noteikumu Nr.179 „Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas centrālās iestādes funkciju īstenošanas kārtība" 9.3.apakšpunktā noteikto, ar 2023.gada 9.janvāra vēstuli Nr./numurs/ informēja /pers. C/ par pieteikuma saņemšanu un uzaicināja labprātīgi veikt uzturlīdzekļu maksājumus.
Fonda administrācija 2023.gada 8.februārī saņēma /pers. C/ paskaidrojumu un ar 2023.gada 10.februāra vēstuli Nr./numurs/ par to informēja Apvienotās Karalistes centrālo iestādi pārrobežu uzturlīdzekļu lietās. Fonda administrācijā 2023.gada 17.aprīlī saņemts /pers. A/ e?pasts, kurā viņa nepiekrīt /pers. C/ piedāvātajam ikmēneša uzturlīdzekļu apmēram, līdz ar to Fonda administrācija ar 2023.gada 28.aprīļa vēstulēm iesniedza pieteikumu Zemgales rajona tiesai, kā arī informēja /pers. A/, /pers. C/ un Apvienotās Karalistes centrālo iestādi pārrobežu uzturlīdzekļu lietās par pieteikuma iesniegšanu.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka lietā konstatētajos apstākļos uzturlīdzekļi no atbildētāja prasītājas labā dēla /pers. D/ uzturam piedzenami no 2021.gada 11.decembra, jo ir pamats secināt, ka konkrētajā gadījumā prasītāja ir uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju atbilstoši Hāgas konvencijas procedūrai, iesniedzot 2021.gada 11.decembrī pieteikumu Lielbritānijas Centrālajā ģimenes tiesā.

[9.2] Zemgales apgabaltiesa par pamatotu atzīst apelatores viedokli, ka spriedumā par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam nosakāms, ka uzturlīdzekļi ir piedzenami ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā. Tas atbilst normatīvajam regulējumam, procesuālās ekonomijas principam un bērna interesēm.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai daļai vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam

nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kas izdoti saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tādējādi, palielinoties minimālajai darba algai, vecākam, no kura piedzīti uzturlīdzekļi, ir pienākums attiecīgi palielināt bērna uzturam maksājamo summu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga 2023.gadā bija 620 EUR, no 2024.gada 1.janvāra – 700 EUR, tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kuru ir pienākums nodrošināt katram vecākam bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai no 2024.gada 1.janvāra ir 210 EUR, kas pārsniedz ar pirmās instances tiesas spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu summas apmēru.

Ievērojot norādīto, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesas spriedumā nosakāms, ka ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedumu no /pers. C/ par labu /pers. A/ dēla /pers. D/ uzturam piedzīto uzturlīdzekļu apmērs nevar būt mazāks par 30 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 433., 434.pantu Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ apelācijas sūdzību apmierināt.

Noteikt, ka ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 3.jūlija spriedumu no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam piedzītie uzturlīdzekļi piedzenami no 2021.gada 11.decembra, un ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā paredzētajos gadījumos trīsdesmit dienu laikā no tiesas sprieduma sastādīšanas datuma, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese (*paraksts) S.Maršāne

Tiesnese (*paraksts) I.Belicka

Tiesnese (*paraksts) I.Skudra

*Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Dokumenta oriģināls elektroniski glabājas Tiesu informatīvajā sistēmā (TIS) lietas kartītē.